

NEKADASNJE ZIME U NASEM KRAJU

miercuri, 16 februarie 2022

Ve sredinom prvoga mjeseca ove 2022. godine, zima je zagrizla kao rijetko kada do sada u našem kraju. Temperature su se spustile vrlo nisko. Hladno, ledeno, smrznuto.

Vrijeme kada se ljudi zavuku u svoje tople ku e, uz pe , uz kamin, uz topli aj i razmišljanje. Jer zima je godišnje doba kao stvoreno za razmišljanje, za meditaciju, za gledanje kroz prozor.

Zaboravljeni život, nekadašnja zima u našoj karaševskoj zajednici bila je prava arolija. Kao iz bajka jer je zbilja bilo bajkovito. Po evši od po etka adventa, od misa zornica, sve bi se polako stišavalo. Na polju više nije bilo poslova, život se više odvijao u ku i ili na salašima, ali isto unutra, uz toplu pe . Po ku ama vrijedne ruke naših majki, baka, op enito svih žena i djevojaka vezle su i plele. Bilo je i ku a u kojima se tkalo, haljine, ilimi, vre e, popruzi i druge odjevne predmete. Za to vrijeme muškarci su brinuli o ovcama, konjima, volovima, kravama, a oni koji su voljeli drvo izra ivali su preslice, stlbe I razne korisne alate potrebe oko ku e.

Od po etka prosinca, zna i negdje od blagdana sv. Nikole pa sve do Boži a, naši su stari u tim ve zaboravljenim vremenima klali svinje, pripremali razne delicije od svinjskog mesa, stavljali meso na sušenje i dimljenje. Svaka je ku a imala barem jednu svinju. Sve je bilo doma e, i hrana je bila blagoslovljena za tijelo i dušu. Pred Boži su se kitile jelke, sve se polako stišavalo pred blagdana sve do blagdana Triju kralja kada je blagoloslom ku a završavalo vrijeme boži nih blagdana.

Nekadašnje su zime obilovale snijegom, po danu su se po sokacima uli dje ji smijeh i vika, svi su bili na sanjkama. Nije bilo toliko straha od prehlada, bakterija i virusa. Bili smo svi zdraviji, žilaviji.

Poslije boži nih blagdana život se polako vra ao u onaj ritam od prije blagdana. No i su još uvijek bile duge pa su žene organizirale, redom, u svojim ku ama, sidenjke. Skupilo bi se više žena na tim našim karaševskim sidenjkama i ešale su i prele vlnu. Bilo je veselo, jer osim rada rukama pri ale su se pri e i dogodovštine, smijalo se, pjevalo se ponekad i naravno, dobro se jelo. Doma a ukusna hrana, kuhani kupus, krumpir ispod cesta, krafne ili pala inke.

Pri e su bile zanimljive posebno djeci koja su znala ostajati duže budna samo da uju udnovate pri e odraslih. Bilo je to druženje za dušu i tijelo. Sidenjke su se organizirale sve negdje do prolje a, odnosno do fašanjka, kada su se pokazivali prvi znakovi prolje a, kada su polako zapo injali radovi u polju. Dobro se sje amo, bilo je posla, kako doma, u ku i, tako i na polju, na salašima, s doma im životinjama. Ali taj je posao obavljan svakodnevno, i obavljali bi ga svi uku ani, neki doma, neki u polju. Otrilile su tako naši stari provodili duge i ponekad teške dane. Bilo je potrebno dobro se pripremiti za svaku zimu, drva za ogrijev su bila najvažnija, jer nikada se ne zna koliko e zima biti duga, a uz to “podrum“, špajc“ ili „klet“ je trebao biti dobro opremljen doma im delikatesama, mesom, kobasicama, kiselom kapustom, krumpirima, rakijom, kompotima, kiseljicom i tako dalje. Da, sve to i još puno toga lijepoga, doma ega, ru noga, inilo je naše zime za pam enje.

Ponešto je od toga ostalo i danas, iako su naša mjesta praznija. Ipak, oni koji su ostali ovdje trude se

o uvati onu nekadašnjim aroliju našim zima. Pomognimo im i mi u tome, sa uvajmo duh našim zima uz toplu vatru u ovim hladnim danima.

Maria Lacchici